

Matematik Atölyesi

Öykü Okuma Anlama-Analiz Etme-Yorumlama Yönergesi

Amaç: Matematik Atölyesi öğrencilerinin, imla/yazım kurallarına göre okuma, okuduklarını analiz ederek anlama, yorumlama ve yazma becerisini kazanmalarına ve geliştirmelerine katkıda bulunmaktır.

Atölye Çalışması Zamanı: Edebiyat öğretmeni eşliğinde; Şubat tatilinde haftada iki gün, günde 3 saat ve 2 hafta olmak üzere toplam 12 saat, Haziran ayında da aynı şekilde 2 hafta ve toplam 12 saat atölye çalışma yapılacaktır.

Atölye Çalışmalarına Katılacak Öğrenciler: Matematik Atölyesi 6. ve 7. sınıf öğrencileri atölye çalışmalarına katılacaktır.

Atölye Öğretmeni: Öğretmen/öğretmenler Bayburt Milli Eğitim Müdürlüğü'nün deneyimli edebiyat öğretmenleri arasından seçilecektir.

Öykü Seçimi: Öğrencilere dağıtılacak öykülerin; dil, kültür, edebiyat, tarih, doğa, çevre sevgisi uyandırmasına; insani ilişkilerin geliştirilmesine ve aile yaşantısının güçlendirilmesine yönelik nitelikte olmasına dikkat edilecektir.

Öğretmen ve Ders Programı:

(1) İlk gün öğretmen tarafından dersin yöntemi ve nasıl işleneceği anlatılacak, öğrencilerde okuma ve yazma sevgisinin oluşmasına yönelik bir giriş yapılarak okuma, anlama ve yazma becerisinin insana neler kazandırdıkları üzerinde durulacaktır.

(2) Bu çerçevede öykünün tür olarak tanımı yapıldıktan sonra, öncelikle konunun temel kavramlarının (okuma, analiz etme ve yorumlama) tanım ve açıklamaları üzerinde durularak, öğrencilerin seviyesini esas alan bir metin inceleme yöntemi kazandırılmaya çalışılacaktır. Bu bağlamda öykünün ana unsurları olan olay, kişiler dünyası, mekân, zaman, anlatıcı ve fikir örgüsünün tespit edilmesi; bunların ayrıntıları ve öyküye katkıları üzerinde durulacak, anlatım ve kurgu teknikleri üzerinde uygulamalı çalışmalar yapılması sağlanacaktır. Bu aşamada öğrencinin Türkçenin

doğru telaffuzu konusunda uyarılması ve beceri kazanması sağlanacaktır. Bu aşamada seçilen öykünün sesli okunması yararlı olacaktır.

(3) Daha sonra, örnek hikâyeler üzerinde sözlü olarak yapılan bu çalışmalar yazılı hale getirilecektir. Bu aşamada öğrenci planlı ve kurallı yazma konusunda bilgilendirilecektir. Yazarken doğru kelimeleri seçme, düşündüklerini hissettiklerini doğal biçimde ve zengin bir kelime kadrosuyla doğru olarak yazma becerileri desteklenecek, Türkçenin yazım kuralları konusunda bilgilendirme yapılacaktır.

(4) Öğrencilerin seçilen öykü ile ilgili soruları cevaplandırması, öyküdeki anlatılan insani değerleri tespit etmesi, kendilerinin durumla ilgili nasıl bir katkıda bulunabilecekleri hususunda fikir geliştirmeleri sağlanarak öykünün verdiği mesajları algılamasına yardımcı olunacaktır.

(5) Öğrencilerin kurgu yapabilmelerini teşvik etmek amacıyla öykünün bazı bölümlerini veya sonucunu yeniden yazmaları istenebilir.

(6) Öykü atölyesindeki derslerin fikir alışverişini önemseyen, paylaşımcı bir yapıyla yürütmesine izin verilerek öğrencilerin söz alma, planlı konuşma ve yazma, düşüncelerini derinleştirerek ifade etme konusunda beceri ve özgüven kazanmalarına yardımcı olunacaktır.

Ele Alınacak Öyküler ve İşlenmesi:

- Öğrencilere Türk ve yabancı öykü yazarlarından seçilmiş kaynaklardan 4 ya da 5 tane hikâye seçilecek ve sırayla biri işlendikçe diğeri dağıtılacaktır.
- Her bir öykü için bir değerlendirme günü (2 veya 3 saat) ayrılacaktır.
- Öğretmenin anlattığı ve örneklediği yöntem ışığında, öğrencilerin yazılı olarak hazırlayacakları “öykü okuma-analiz etme-yorumlama” ödevlerini atölyede okumaları, anlatmaları ve tartışmaları sağlanacaktır.

Öykü Okumak Anlamak: Bir öykü, onun görünen ve yazım biçimini oluşturan unsurları itibariyle nasıl okunacağı anlatılır ve öyküler öğrencilere okutturulur. İlgili unsurlar şöyle sıralanabilir: Kompozisyonun kurulması, dil özellikleri, paragraf ve cümle yapısı, cümle ve kelime çeşitleri; imla ve noktalama kuralları, sesli okuma, diksiyon ve tonlamalar ve diğer... Öğrencilerin okudukları öyküyü özetlemeleri sağlanır.

Analiz Etmek: Bir öykü; zamanı, mekânı, kişileri, anlatıcısı, mesajı ve öyküde anlatılan olaylar zinciri, olay halkalarının tespiti çerçevesinde analiz edilebilir. Öykünün geçtiği zaman ve mekânın nasıl anlatıldığı ifade edildikten sonra, kahramanların özellikleri ve davranışları çözümlenir. Bunu takiben zaman, mekân ve

karakterler ilişkisinde cereyan eden olayların açıklanarak öykü analiz edilmesi sağlanabilir. Ayrıca öyküde kullanılan anlatım teknikleri ve kurgu özellikleri üzerinde durulabilir. Bunların birbiriyle ilişkileri, kelime seçimi ve cümle yapısının birlikteliklerine dikkat çekilir.

Yorumlamak: Öyküden günlük yaşantı için hangi öğretici mesajlar alınabileceği ifade edilir. Öykünün gizli ya da açık mesajları belirlenir. Burada öğrencilerin öyküde geçen kavramları, değerleri ve mesajı doğru anlaşıldığına kanaat getirilmelidir. Ayrıca öğrencilerin aşağıdaki ve benzeri sorular çerçevesinde ayrıntılı tartışma ve farklı düşünme alışkanlıklarını kazanmasına yardımcı olunabilir:

- “Bu öykünün yazarı sen olsaydın, (A) karakterini nasıl tasvir etmek isterdin?”
 - “(A) ve (B) şahısları arasında geçen diyalogu nasıl farklılaştırmak isterdin?”
 - “Öykü mekânını nasıl tasvir etmek isterdin?”
 - Bu öyküye yeni bir son yazmak gerekseydi nasıl yazardın? Niçin?
- Öğrenciler hazırlamış oldukları yorumlarını, “damıtsunu/Power point”e nasıl dönüştürebilecekleri hususunda da bilgilendirilebilirler.

BAYPROJE Yönetim Kurulu Adına

10 Eylül 2025

Başkan

Başkan Yardımcısı

Akın BAYRAK

Prof. Dr. Rıfat YILDIZ